

POLITIEKE VRAGEN GEMEENTERAAD CONFORM ART. 7.1 REGLEMENT VAN ORDE

Naam gemeenteraadsfractie	GroenLinks
Datum	30 augustus 2020
Volgnummer	PV 2035
Onderwerp	Vervolg vragen vestiging datacenters in Hollands Kroon

Geachte leden van het college,

Bij de beantwoording van vraag 1 (PV-2022) over het proces van besluitvorming meldt het college dat van het bestemmingsplan is afgeweken. Hiervoor zou het college op grond van de Wabo een verklaring van geen bedenkingen aan de raad hebben moeten vragen. Het eerste delegatiebesluit was immers juridisch onhoudbaar gebleken. De aanvraag voor de omgevingsvergunning kwam op 27 oktober 2014 binnen. Op 16 december 2014 heeft het college het voorstel voor het huidige (tweede) delegatiebesluit ingediend. Dat werd op 13 maart 2015 van kracht zodat het college op basis daarvan kon afzien van het vragen van een verklaring van geen bedenkingen voor de afwijking van het bestemmingsplan. Dat was mooi op tijd voor de vergunningsverlening op mei 2015.

Vraag 1a: Hoe belangrijk was het voor het college om het bij de omgevingsvergunning voor de bouw van het datacenter zonder een verklaring van geen bedenkingen te kunnen stellen? **Vraag 1b:** Was een vrije hand in het afwijken van het bestemmingsplan nodig om “de Hollandse bouwregels te vertalen naar wensen van de Amerikanen”, zoal de wethouder zegt in het NRC-artikel van 5 juli?

GroenLinks wil graag gevoelige uitlatingen of aantijgingen die het bestuur van Hollands Kroon raken onderzoeken en contextualiseren. Bij de beantwoording van vraag 3 (PV-2022) over wethouder Meskers’ relatie met mijnheer Hiemstra, stelt het college dat mijnheer Hiemstra “het goede” doet voor de gemeente omdat ook hij economische ontwikkeling belangrijk vindt.

Vraag 2a: Hoe valt het verwijt dat de wethouder te dicht op mijnheer Hiemstra zat, te rijmen met de opmerking (vraag 16 en 18 PV-2022) dat het college niet op de hoogte was van privaatrechtelijke contracten, geen partij was en geen onderhandelingen voerde?

Vraag 2b: Had de wethouder contact met mijnheer Hiemstra?

Vraag 2c: Waaruit bestonden de verwijten waar de wethouder naar verwijst, waar kwamen ze vandaan en waarom stelde de wethouder die publiekelijk aan de orde?

Vraag 3: Waarom profileert de wethouder zich in de pers als pionier van datacenters, terwijl het college bij de beantwoording van onze politieke vragen stelt dat hij alleen door de gemeenteraad vastgestelde besluiten en beleid uitvoert en dat de onderhandelingen plaats vinden buiten het zicht van het college?

Bij vraag 5 (PV-2022) vraagt GroenLinks hoeveel datacenters er hier nog zullen worden gerealiseerd voordat het college antwoord heeft op de vraag of er voorwaarden aan de vestiging van datacenters moeten worden gesteld. Het college antwoordt hierop: “Het college wil nog ruimte geven aan een aantal lopende initiatieven. Deze worden getoetst aan het huidige beleid en voorgelegd aan de raad zodra deze klaar zijn voor besluitvorming.”

Dat is onnodig ontwijkend antwoord. Ontvangen aanvragen laten zich tellen en omschrijven.

Vraag 4: Graag alsnog beantwoording van vraag 5: Hoeveel datacenters, met een bondige omschrijving van de aanvragen.

Bij vraag 6 en 7 (PV-2022) over toepasbare vestigingsvoorwaarden en criteria voor het vestigingsbeleid van datacenters verwijst het college uitsluitend naar geldende regels. De bestaande regelgeving lijkt echter niet berekend op de komst van datacenters vanwege hun exorbitante energiegebruik: Er is een grens aan de hoeveelheid opwekbare duurzame energie (aldus het klimaatakkoord) en aan capaciteit op het elektriciteitsnet (aldus het Rapport Systeemstudie). Die grenzen nopen tot een vestigingsbeleid m.b.t. vraag en aanbod.

Zulk beleid vraagt om een politieke afweging. Het college heeft de raad weliswaar om politieke keuzes gevraagd. Deze betroffen echter alleen uitbreiding van het vestigingsgebied voor datacenters en geen keuzes over verstandige of zakelijke vestigingsvoorwaarden.

Vraag 5: Kan het college toelichten waarom het de raad wél om politieke keuzes vraagt als het gaat om het aanwijzen de uitbreidingsgebieden voor datacenters maar de raad niet benadert als het gaat om het formuleren van verstandige vestigingsvoorwaarden voor datacenters?

Bij de beantwoording van vraag 8 (PV-2022) over problemen met de energie-infrastructuur en de rol van het vestigingsbeleid van datacenters daarin, zegt het college enerzijds dat de lange termijn de “bestuurlijke aandacht” heeft en anderzijds dat Hollands Kroon “geen rol” speelt in het oplossen van knelpunten. Dat vraagt om nadere toelichting.

Vraag 6: Welke rol heeft het gemeentelijk vestigingsbeleid bij de “bestuurlijke aandacht” voor problemen in de energie-infrastructuur voortvloeiend uit de vestiging van datacenters?

Vraag 7: Wanneer het college de aanbeveling in het expertise rapport Systeemstudie tot aanpassing van het vestigingsbeleid voor datacenters niet overneemt, baseert het college zich dan op een meer gezaghebbende studie? Zo ja welke?

Bij beantwoording van vraag 9 (PV-2022) schrijft het college dat Liander de maatschappelijke kosten kent voor de benodigde aanpassingen van het net.

Vraag 8a: Wil het college kennisnemen van de maatschappelijke kosten van de benodigde aanpassingen van het net zodat deze een rol kunnen spelen bij de maatschappelijke kosten-baten analyse voor de vestiging van datacenters?

Vraag 8b: Is het college bereid daarbij ook de aansluitkosten mee te nemen voor zover die niet door de datacenters zelf worden gedragen?

In de omgevingsvisie wordt ervan uitgegaan dat de restwarmte van datacenters in Agriport nuttig wordt aangewend. Uit uw antwoord op vraag 10 (PV-2022) blijkt dat die mogelijkheid nog onderzocht moet worden.

Vraag 9: Kan het college zich wel vinden in onze conclusie dat de boodschap dat de restwarmte van datacenters op Agriport nuttig kan worden aangewend niet moet worden afgegeven voordat het onderzoek naar die mogelijkheid is afgerond?

Bij de beantwoording van vraag 12 (PV-2022) stelt het college dat inwoners en ondernemers uit Hollands Kroon kunnen bijdragen aan de energietransitie door het afstemmen van hun vraag op het aanbod; hun dak beschikbaar te stellen voor energieproductie; isolatie en procesoptimalisatie. Datacenters daarentegen hebben geen panelen op het dak, geven hun restwarmte af aan de lucht en er worden geen eisen geteld aan procesoptimalisatie. Wel nemen ze meer energie af dan al de bewoners en ondernemer tezamen.

Vraag 10: Zou het volgens het college te billijken zijn om van datacenters dezelfde energiebesparende investering, inspanning en discipline te verlangen als die u voorstelt aan de bewoners en ondernemers van Hollands Kroon?

Het antwoord op vraag 13 (PV-2022) is niet eenduidig.

Vraag 11: Hoe ziet het college zijn rol in “een transparante en open communicatie” en “juistheid en volledigheid van informatievoorziening” terwijl het politieke vragen over lopende initiatieven voor datacenters niet beantwoordt, het gebruik van restwarmte op Agriport voorstelt als realiteit terwijl dat nog moet worden onderzocht, en het 1.500 arbeidsplaatsen noemt terwijl de gegevens daarover niet hard zijn?

Bij de beantwoording van vraag 14 (PV-2022) waarin u gevraagd wordt naar de berekening van de leges, beperkt u zich tot de mededeling dat de aanvrager de bouwsom inzichtelijk maakt en merkt op dat de gemeente zo nodig om een nadere onderbouwing vraagt.

Vraag 12a: Heeft de gemeente om een nadere onderbouwing van de bouwsom gevraagd?

Zo nee, waarom niet?

Vraag 12b: Zo ja, maakt de vraag naar een nadere onderbouwing deel uit van de standaardprocedure bij omvangrijke en gecompliceerde vergunningsaanvragen?

Op het formulier Aanvraaggegevens Publiceerbare aanvraag/melding heeft de aanvrager aangegeven de kosten niet openbaar te willen maken.

Vraag 13: Welke consequentie heeft de geheimhouding van de kosten voor de controlebaarheid door de raad?

Bij de beantwoording van vraag 4, 6 en 20 (PV-2022) over leidende beleidsargumenten voor de verdere vestiging van datacenters verwijst u naar de Omgevingsvisie Hollands Kroon als legitimatie voor de afgifte van vergunningen van datacenters. De Omgevingsvisie hanteert echter het adagium: “Ja, tenzij” en niet alleen het “ja” dat het college eraan ontleent. Het “tenzij” gaat op wanneer “nadelige gevolgen onacceptabel zijn en niet voldoende worden gecompenseerd”.

Vraag 14: Welke zijn de “nadelige gevolgen” die het college heeft moeten afwegen en hoe zijn deze voldoende “gecompenseerd”? Gezien de te borgen belangen de verschillende belangen graag apart aangeven.

Naast de omgevingsvisie verwijst u bij de legitimatie van de omgevingsvergunningen voor datacenters naar het bestemmingsplan Agriport. Een bestemmingsplan wijst een locatie aan waar vestiging kan plaatsvinden als voldaan wordt aan de vestigingsvoorwaarden in, onder meer, de omgevingsvisie. Van dat laatste is geen sprake. De omgevingsvisie stelt juist dat datacenters in de huidige vorm niet aan de vestigingsvoorwaarde voldoen. De omgevingsvisie bespreekt de plek voor meer datacenters binnen een heel specifieke doeltelling: “clustering van activiteiten die moet leiden tot een zo efficiënt mogelijk logistiek proces rondom de agrarische productie in Noord-Holland Noord.” en ziet daarbij op verduurzaming en het vergroten van de concurrentiekracht door gebruik te maken van restwarmte. Die circulaire doelstelling is het “daarom” voor meer datacenters (“Op Agriport A7 is daarom ook plek voor datacenters.”) terwijl diezelfde doelstelling in de daarop volgende alinea ook als algemene vestigingsvoorwaarde voor Agriport wordt genoemd. Datacenters voldoen dus niet aan die doelstelling en vestigingsvoorwaarde en hebben geen toegevoegde waarde omdat er geen gebruik wordt gemaakt van hun restwarmte.

Vraag 15: Hoe kan het college de afgifte van omgevingsvergunningen voor datacenters in Agriport legitimeren met verwijzing naar de omgevingsvisie, wanneer deze datacenters - zonder gebruik van restwarmte - niet voldoen aan de doelstelling en vestigingsvoorwaarden die in de omgevingsvisie voor de vestiging in Agriport worden gespecificeerd en in het bestemmingsplan zijn vastgelegd?

Vraag 16: Maakt het college met de uitspraak “ *Het is heel hard nodig, die datacenters, we kunnen niet zonder*” een onvoorwaardelijke keuze voor de verdere uitbreiding van datacenters ten koste van de agrarische sector in Hollands Kroon?

Bij de beantwoording van vraag 20 (PV-2022) over de behoefte aan datacenters, verwijst het college naar het belang van de agrarische sector in productie voor de internationale markt. Datacenters en de productie van groene energie voor datacenters leggen echter veel beslag op agrarische grond terwijl de agrarische productie volgens LTO alleen geconsolideerd kan worden met meer agrarische grond vanwege milieu- en duurzaamheidseisen. De omgevingsvisie stelt over die belangenafweging (de “tenzij” vraag) het volgende: “Hollands Kroon is en blijft een agrarische gemeente wat betekent dat voor het buitengebied het agrarisch belang zwaarwegend is”. Met dat zwaarwegend belang worden de nadelige gevolgen van de vestiging van datacenters voor de agrarische sector, in termen van de omgevingsvisie, al gauw “onacceptabel” en vraagt dan om “compensatie”.

Vraag 17a: Met welke maatregelen wordt de agrarische sector gecompenseerd voor het verlies van landbouwgrond door de vestiging van datacenters en het beslag dat op landbouwgrond wordt gelegd door de energie-infrastructuur (windmolens, leidingen) die nodig is om de datacenters van duurzame energie te voorzien?

Vraag 17b: Wat zijn de kosten van die compensatie en hoe heeft het college die vastgesteld?

GroenLinks stelt vast dat het huidige vestigingsbeleid van datacenters, en de vergunningsaanvraag die ter inzage onderwerp zijn van “maatschappelijk en politiek onrust”, zowel bij inwoners als bij ondernemers in de land- en tuinbouw (LTO). Om (nieuw) draagvlak te creëren dient het vestigingsbeleid te worden aangepast. Dit vraagt om een stap op de plaats en politieke keuzes. Een voorbereidingsbesluit maakt dit mogelijk.

In de toelichting op vraag 19 (PV-2022) wordt het college gevraagd waar Hollands Kroon aan gebonden is mocht de raad besluiten om de onderhandelingen over datacenters tijdelijk op te schorten. Uit het antwoord blijkt dat Hollands Kroon dan nergens aan gebonden is. Daaruit mag de raad opmaken dat Hollands Kroon bij een voorbereidingsbesluit niet geconfronteerd zal worden met claims of lopende aanvragen die onder het oude vergunningsregime moeten worden afgehandeld.

Vraag 18: Kan het college de conclusie bevestigen dat met een voorbereidingsbesluit een volledige voorbereidingsbescherming c.q. aanhoudingsplicht kan worden ingeroepen voor de afgifte van vergunningen en bouwactiviteiten voor datacenters en dat zo’n besluit niet om een financiële voorziening vraagt?

Vraag 19: Wat is de door het college geadviseerde datum waarop een voorbereidingsbesluit moet worden genomen om de vergunningsverlening van de in behandeling zijnde aanvraag voor twee nieuwe datacenters tijdig te stuiten?

NB: Het antwoord hierop graag z.s.m. vanwege de krappe voorbereidingstijd.

Met vriendelijke groet,

Lilian Peters
GroenLinks